

**Independent Music Publishers and Labels Association
(Impala, association internationale)**

proti

Komisii Európskych spoločností

„Hospodárska súťaž — Nariadenie (EHS) č. 4064/89 — Rozhodnutie, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom — Trhy s hudobnými nahrávkami a s hudbou on-line — Existencia kolektívneho dominantného postavenia — Riziko vytvorenia kolektívneho dominantného postavenia — Podmienky — Transparentnosť trhu — Odstrašujúce prostriedky — Odôvodnenie — Zjavne nesprávne posúdenie“

Rozsudok Súdu prvého stupňa (tretia komora) z 13. júla 2006 II - 2298

Abstrakt rozsudku

1. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Posúdenie zlučiteľnosti so spoločným trhom — Vytvorenie kolektívneho dominantného postavenia významne narušujúceho efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu*
(Nariadenie Rady č. 4064/89)

2. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Posúdenie zlučiteľnosti so spoločným trhom — Kolektívne dominantné postavenie významne narušujúce efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu*
(Nariadenie Rady č. 4064/89, článok 2 ods. 3)

3. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Posúdenie zlučiteľnosti so spoločným trhom — Vytvorenie kolektívneho dominantného postavenia významne narušujúceho efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu*
(Nariadenie Rady č. 4064/89, článok 2 ods. 3)

4. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Riziko vytvorenia alebo existencie kolektívneho dominantného postavenia významne narušujúceho efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu*
(Nariadenie Rady č. 4064/89)

5. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Vyhlásenie zlučiteľnosti so spoločným trhom na základe článku 6 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 4064/89*
[Článok 253 ES; nariadenie Rady č. 4064/89, článok 6 ods. 1 písm. b)]

6. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah*
(Článok 253 ES; nariadenie Rady č. 17, článok 3, a nariadenie Rady č. 4064/89)

7. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Preskúvanie Komisiou*
(Nariadenie Rady č. 4064/89, článok 2)

8. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Správne konanie — Oznámenie o výhradách*
(Nariadenie Rady č. 4064/89, článok 2)

9. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Správne konanie*
(Nariadenie Rady č. 4064/89)

10. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Posúdenie zlučiteľnosti so spoločným trhom — Posilnenie kolektívneho dominantného postavenia významne narušujúceho efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu*
(Nariadenie Rady č. 4064/89, článok 2 ods. 3)

11. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Posúdenie zlučiteľnosti so spoločným trhom — Vytvorenie kolektívneho dominantného postavenia alebo posilnenie takého už existujúceho postavenia*

(Nariadenie Rady č. 4064/89, článok 2 ods. 3)

12. *Hospodárska súťaž — Koncentrácie — Posúdenie zlučiteľnosti so spoločným trhom — Vytvorenie kolektívneho dominantného postavenia významne narušujúceho efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu*

(Nariadenie Rady č. 4064/89)

1. V rámci nariadenia č. 4064/89 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi je Komisia, pokiaľ ide o riziko vytvorenia kolektívneho dominantného postavenia, povinná pomocou analýzy budúceho vývoja príslušného trhu posúdiť, či posudzovaná koncentrácia povedie k významnému narušeniu efektívnej hospodárskej súťaže na relevantnom trhu zo strany účastníkov koncentrácie a jedného alebo viacerých tretích podnikov, ktoré sú spoločne, predovšetkým z dôvodu ich vzájomných vzťahov, schopné prijať spoločnú politiku na trhu a konať v značnej miere nezávisle od iných konkurentov, svojich zákazníkov a v konečnom dôsledku aj od spotrebiteľov.

denia účinkov koncentrácie na hospodársku súťaž na príslušnom trhu, a Komisii prináleží, aby predložila presvedčivé dôkazy.

Nejde totiž o skúmanie minulých udalostí, pre ktoré sú často dostupné početné dôkazy umožňujúce pochopenie príčin, ani o skúmanie súčasných udalostí, ale skôr o predvídanie udalostí, ktoré s väčšou či menšou pravdepodobnosťou môžu nastať v budúcnosti, ak nebude prijaté rozhodnutie zakazujúce plánovanú koncentráciu alebo upresňujúce jej podmienky. Takáto analýza si teda vyžaduje predstavenie rôznych reťazcov príčin a následkov kvôli zisteniu, ktorý z nich je najpravdepodobnejší.

Taká analýza budúceho vývoja vyžaduje najmä pozorné preskúmanie okolností, ktoré sa v závislosti od jednotlivého prípadu javia relevantné na účely posú-

(pozri body 245, 248, 522, 523)

2. K situácii kolektívneho dominantného postavenia, ktoré významne narušuje efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu alebo jeho podstatnej časti, môže dôjsť v dôsledku koncentrácie vtedy, keď by vzhľadom na samotné vlastnosti relevantného trhu a zmenu jeho štruktúry spôsobenej uskutočnením koncentrácie mala koncentrácia za následok, že každý člen dominantného oligopolu by po uvedení si spoločných záujmov považoval za možné, hospodársky racionálne, a teda vhodné dlhodobo rovnako postupovať na trhu s cieľom predávať za vyššie ceny, ako sú konkurenčné ceny, bez nutnosti uzavretia dohody alebo uskutočnenia zosúladeného postupu v zmysle článku 81 ES a bez toho, aby konkurenti, súčasní alebo potenciálni, alebo zákazníci a spotrebiteľia mohli účinným spôsobom reagovať.

(pozri bod 246)

3. Na to, aby v dôsledku koncentrácie mohla vzniknúť situácia kolektívneho dominantného postavenia, ktoré významne narušuje efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu alebo jeho podstatnej časti, je nevyhnutné, aby sa splnili tri podmienky. Po prvé trh musí byť dostatočne transparentný, aby podniky, ktoré koordinujú svoje správanie, mali schopnosť dostatočným spôsobom dohliadať nad tým, či dochádza k dodržiavaniu podmienok koordinácie.

Po druhé na zabezpečenie disciplíny je potrebné, aby existovala určitá forma odstrašujúceho mechanizmu pre prípad odchyľujúceho sa správania. Po tretie reakcie podnikov, ktoré sa na tejto koordinácii nezúčastňujú, akými sú súčasní a budúci konkurenti, ako aj reakcie zákazníkov by nemali byť schopné spochybniť výsledky očakávané od tejto koordinácie.

(pozri bod 247)

4. Hoci by Komisia pri posúdení rizika vytvorenia kolektívneho dominantného postavenia, ktoré významne narušuje efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu, v rámci kontroly koncentrácií medzi podnikmi stanovenej nariadením č. 4064/89 hypoteticky mala uskutočniť podrobnú prognózu pravdepodobného vývoja trhu a podmienok hospodárskej súťaže na základe analýzy budúceho vývoja, čo so sebou prináša komplexné hospodárske posúdenie, v rámci ktorého Komisia disponuje širokým priestorom pre voľnú úvahu, zistenie existencie kolektívneho dominantného postavenia ako také spočíva na konkrétnej analýze situácie existujúcej v okamihu prijatia rozhodnutia. Určenie existencie kolektívneho dominantného postavenia sa musí opierať o skupinu zistených minu-

lých alebo súčasných skutkových okolností, ktoré svedčia o významnom obmedzení hospodárskej súťaže na trhu z dôvodu, že určité podniky nadobudli moc, ktorá im na tomto trhu umožňuje spoločne rovnako postupovať, a to v značnej miere nezávisle od svojich konkurentov, zákazníkov a spotrebiteľov.

kolektívneho dominantného postavenia, a to aj vtedy, ak by neexistovali priame presvedčivé dôkazy silnej transparentnosti trhu, vzhľadom na to, že by ju bolo možné za takýchto okolností predpokladať.

(pozri body 250 — 252)

Z toho vyplýva, že hoci v rámci posúdenia existencie kolektívneho dominantného postavenia je splnenie podmienok možnosti vzniku situácie kolektívneho dominantného postavenia, ktoré sú odvodené z teoretickej analýzy pojmu kolektívne dominantné postavenie, tak tiež nevyhnutné, možno ho v prípade potreby preukázať nepriamo na základe súboru indícií a dôkazov, prípadne aj rôznorodých, týkajúcich sa znakov, prejavov a udalostí charakterizujúcich prítomnosť kolektívneho dominantného postavenia.

Takto by osobitne tesné vyrovňovanie cien počas dlhého obdobia, najmä v prípade, že sú vyššie ako konkurenčné ceny, v spojení s inými faktormi charakterizujúcimi kolektívne dominantné postavenie, mohlo v prípade neexistencie iného rozumného vysvetlenia postačovať na preukázanie existencie

5. Keď Komisia vyhlási koncentráciu za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 6 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 4064/89 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi, je vo vzťahu k povinnosti odôvodnenia nutnou a dostatočnou podmienkou, aby sa v tomto rozhodnutí jasne a jednoznačne vyjadrili dôvody, pre ktoré sa Komisia domnieva, že sporná koncentrácia nevyvoláva vážne pochybnosti o jej zlučiteľnosti so spoločným trhom. V každom prípade však z tejto povinnosti nemožno vyvodiť, že Komisia je v takomto prípade povinná poskytnúť odôvodnenie posúdenia všetkých právnych a skutkových okolností, ktoré by prípadne mohli mať spojitosť s oznámenou koncentráciou a/alebo boli uplatnené v rámci správneho konania.

(pozri bod 281)

6. V rámci kontroly koncentrácií medzi podnikmi stanovenej nariadením č. 4064/89 je oznámenie o výhradách len prípravným dokumentom, ktorého posúdenia sú výlučne predbežnej povahy, a Komisia je povinná zohľadniť dôkazy, ktoré získala počas správneho konania, ako aj tvrdenia predložené dotknutými podnikmi, aby mohla upustiť od výhrad, ktoré sa nakoniec ukázali ako nedôvodné. To platí *a fortiori* v prípade predbežného posúdenia uskutočneného viac rokov predtým v rámci skúmania inej koncentrácie alebo posúdenia uskutočneného iným orgánom hospodárskej súťaže v odlišnom kontexte.
7. Hmotnoprávne pravidlá nariadenia č. 4064/89 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi a osobitne jeho článok 2 priznávajú Komisii určitú diskrečnú právomoc, najmä pri posúdeniach ekonomickej povahy. Súd Spoločenstva preto pri preskúmaní vykonávania tejto právomoci, ktorá má zásadný význam pre vymedzenie pravidiel v oblasti koncentrácií, musí zohľadniť mieru voľnej úvahy, ktorú predpokladajú normy ekonomickej povahy tvoriace súčasť režimu koncentrácií.

Konečné rozhodnutie tak možno odôvodniť len vo vzťahu k všetkým skutočnostiam a dôkazom relevantným na účely posúdenia účinkov predpokladanej koncentrácie na hospodársku súťaž na relevantných trhoch. Z toho vyplýva, že samotná okolnosť, že Komisia v rámci svojho rozhodnutia nevysvetlila zmenu svojho stanoviska voči stanovisku obsiahnutému v oznámení o výhradách, nemôže sama osebe znamenať, že odôvodnenie chýba alebo že je nedostatočné.

Aj keď súd Spoločenstva uznáva, že Komisia má v ekonomických záležitostiach priestor pre voľnú úvahu, nevyplýva z toho, že sa musí zdržať posúdenia výkladu údajov ekonomickej povahy Komisiou. Súd Spoločenstva musí totiž nielen preveriť vecnú presnosť predložených dôkazov, ich spoľahlivosť a súladnosť, ale aj preskúmať, či tieto dôkazy predstavujú súhrn podstatných údajov, ktoré musia byť zohľadnené pri posúdení komplexnej situácie, a či sú spôsobilé opodstatniť závery, ktoré sa z nich vyvodili.

(pozri body 285, 300, 335)

(pozri body 327, 328)

8. V rámci kontroly koncentrácií medzi podnikmi stanovenej nariadením č. 4064/89 je oznámenie o výhradách len prípravným dokumentom, ktorého posúdenia sú výlučne predbežnej povahy, a Komisia je povinná zohľadniť dôkazy, ktoré získala počas správneho konania, ako aj tvrdenia predložené dotknutými podnikmi, aby mohla upustiť od výhrad, ktoré sa nakoniec ukázali ako nedôvodné. To platí *a fortiori* v prípade predbežného posúdenia uskutočneného viac rokov predtým v rámci skúmania inej koncentrácie alebo posúdenia uskutočneného iným orgánom hospodárskej súťaže v odlišnom kontexte. To však neznamená, že oznámenie o výhradách je úplne bezvýznamné alebo irelevantné. Aby totiž celé vyšetrovacie správne konanie malo aspoň určitý význam, nielen že by Komisia mala byť schopná vysvetliť, keď aj nie v rozhodnutí, tak aspoň v rámci konania pred Súdom prvého stupňa, dôvody, pre ktoré sa domnieva, že jej predbežné posúdenie je nesprávne, ale najmä posúdenie obsiahnuté v rozhodnutí musí byť v súlade s faktickými zisteniami uvedenými v oznámení o výhradách v rozsahu, v akom sa nepreukázalo, že tieto zistenia boli nesprávne.
9. Hoci konanie o kontrole koncentrácií nevyhnutne spočíva vo veľkej miere na dôvere a Komisia nemôže mať povinnosť sama do najmenšieho detailu overiť spoľahlivosť a správnosť všetkých poskytnutých informácií, nemôže na druhej strane bez kontroly delegovať zodpovednosť za priebeh určitých aspektov vyšetrovania na účastníkov koncentrácie, najmä vtedy, keď tieto aspekty predstavujú kľúčový prvok, na ktorom sa rozhodnutie zakladá, a údaje a posúdenia predložené účastníkmi koncentrácie diametrálne odporujú informáciám získaným Komisiou v rámci jej vyšetrovania, ako aj záverom, ktoré z nich vyvodila.

(pozri bod 415)

10. Transparentnosť trhu nevyhnutná na to, aby mohlo byť zistené kolektívne dominantné postavenie, ktoré by bolo posilnené koncentráciou, je taká transparentnosť, ktorá umožní každému členovi dominantného oligopolu poznať správanie ostatných členov, aby mohol overiť, či postupujú alebo nepostupujú rovnako, teda ktorá mu ponúka prostriedky na zistenie, či ostatné subjekty prijímajú tú istú stratégiu a či ju zachovávajú. Transparentnosť trhu by preto mala byť dostatočujúca na to, aby každému členovi dominantného oligopolu umožnila

(pozri body 335, 410)

dostatočne presne a včas poznať vývoj správania na trhu každého z ostatných členov. Požadovaná transparentnosť neznamená, že každý člen môže v každom okamihu dopodrobna poznať presné podmienky každého predaja uskutočneného ostatnými členmi oligopolu, ale musí na jednej strane umožniť rozpoznať podmienky tichej koordinácie a na druhej strane predstavovať vážne riziko, že odchyľujúce sa konanie, ktoré by mohlo ohroziť tichú koordináciu, bude odhalené ostatnými členmi oligopolu.

vyvolalo obdobné konanie zo strany ostatných členov, takže zo svojej iniciatívy by nezískal žiadne výhody.

Samotná existencia odstrašujúcich mechanizmov totiž v zásade postačuje, pretože ak sa členovia oligopolu prispôbia spoločnej politike, nie je potrebné uchýliť sa k výkonu sankcií. Navyše najúčinnjším odstrašujúcim prostriedkom je ten, ktorý sa nemusí použiť.

(pozri bod 440)

11. Pokiaľ ide o skúmanie vytvorenia kolektívneho dominantného postavenia, ktoré významne narušuje efektívnu hospodársku súťaž na spoločnom trhu, v rámci uplatnenia nariadenia č. 4064/89 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi, je na to, aby kolektívne dominantné postavenie bolo životaschopné, nutné, aby existoval dostatok odstrašujúcich faktorov, ktoré by trvale odrádzovali od odchýlenia sa od spoločného postupu, čo znamená, že je potrebné, aby každý člen dominantného oligopolu vedel, že jeho konanie so silne súťažnou povahou s cieľom zvýšiť jeho trhový podiel by

Pokiaľ ide o skúmanie existencie takého kolektívneho dominantného postavenia v tom istom rámci, podmienka týkajúca sa odstrašujúcich prostriedkov môže spočívať nie v overení samotnej existencie odstrašujúcich mechanizmov, ale v preskúmaní, či došlo k porušeniu spoločného postupu bez toho, aby po tomto porušení nasledovali odvetné opatrenia. V tomto ohľade sú na to, aby bolo možné sa domnievať, že neexistencia výkonu odvetných opatrení znamená, že podmienka týkajúca sa odvetných opatrení nie je splnená, nevyhnutné dva kumulatívne dôkazy, konkrétne dôkaz odchýlenia sa od spoločného postupu, bez ktorého nemožno skúmať výkon odvetných opatrení, a potom skutočný dôkaz neexistencie odvetných opatrení.

(pozri body 465, 466, 468, 469)

12. Preskúmanie zistenia vytvorenia kolektívneho dominantného postavenia Komisiou sa musí zakladať na analýze budúceho vývoja.

Pokiaľ ide v rámci tohto preskúmania o otázku odvetných opatrení, Komisia sa nemá zamerať na hľadanie dôkazov o uplatnení odvetných opatrení v minulosti, ale má overiť existenciu účinných odstrašujúcich mechanizmov. Hľadanie dôkazov o uplatnení odvetných opatrení v minulosti totiž nemôže pred-

stavovať platný test, keďže uvedená podmienka môže byť rovnako dobre splnená aj v prípade neexistencie akýchkoľvek odvetných opatrení v minulosti. Keďže sa posúdenie rizika vytvorenia kolektívneho dominantného postavenia v dôsledku koncentrácie už svojou podstatou nezakladá na existencii skoršej spoločnej politiky, nie je kritérium týkajúce sa neuplatnenia odvetných opatrení v minulosti vôbec relevantné.

(pozri bod 537)